

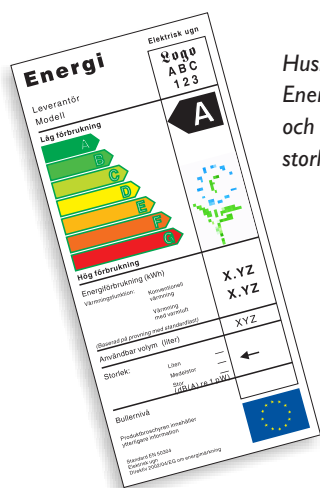
Alltid bäst att välja A-klass

Råd vid köp och användning av hushållsapparater

Motiva Oy - Arbets effektivitetsföreningen rf - Säkerhetsteknikcentralen TUKES - Konsumentverket
Energimarknadsverket - Elektronikgrossistföreningen rf - Kodintekniikkaliitto ry
Marttaliitto ry - Finlands naturskyddsförbund rf - Adato Energia Oy
Handels- och industriministeriet

Energimärkningen hjälper dig välja rätt

Hushållsapparaternas energimärkning ger jämförbar information som stöd för ditt köpbeslut. Energimärkningen på bilden gäller elektriska ugnar och anger inte bara energieffektivitetsklassen och energiförbrukningen utan också uppvärmningstekniken, ugnsvolymen i liter samt ugnens storleksklass.

Hushållsapparaternas energimärkning ger tillförlitlig information om apparaternas energiförbrukning. Med hjälp av den kan du snabbt och enkelt jämföra olika apparater och modeller.

A Kylskåp och frysar, diskmaskiner, tvättmaskiner och torktumlare, elektriska ugnar, lampor för hushållsbruk och luftkonditioneringsapparater energimärks.

A I klass A som har den bästa energieffektiviteten finns det apparater av många storlekar för vars och ens plånbok och behov.

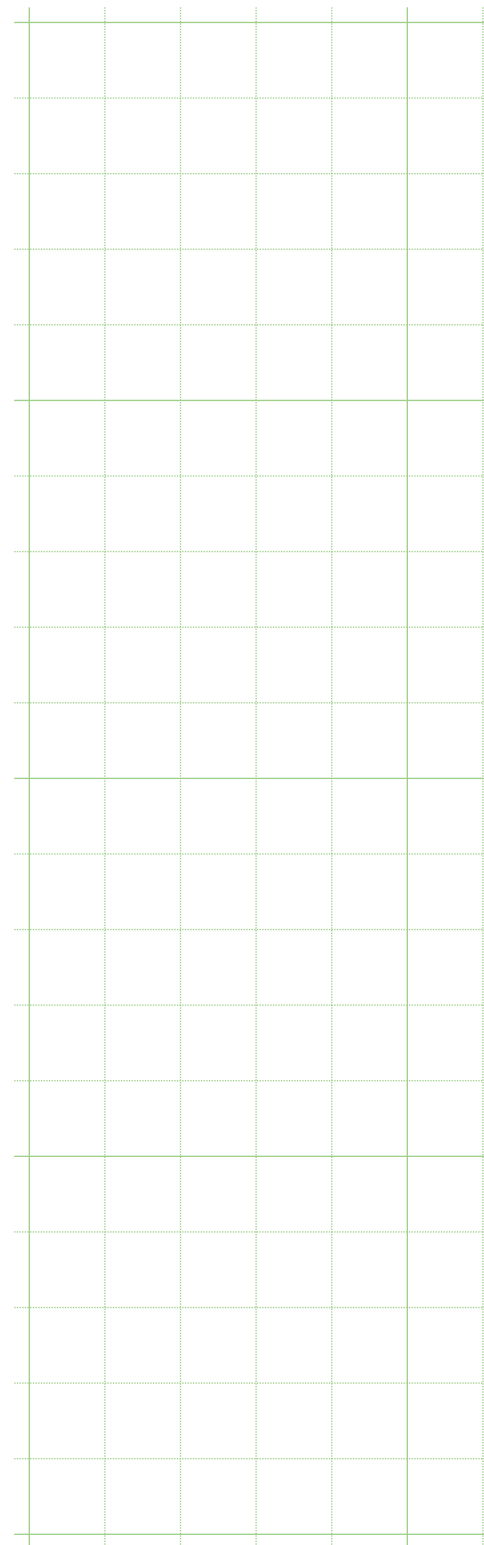
A Energimärkningen innehåller inte bara tydlig uppgift om energieffektivitetsklassen utan också annan viktig information om apparaten, vilket gör det lättare att välja rätt apparat för olika ändamål.

A Genom att jämföra apparaternas energimärkning kan du göra energieffektiva val. En A-klassad energisnål apparat är ett klokt val för både miljön och plånboken.

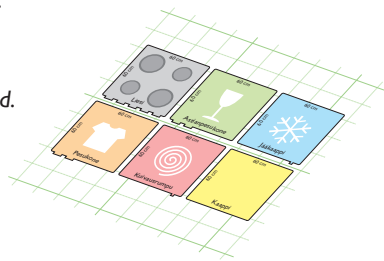
Omslagets foto: Brendan Delany / Comma Pictures

Checklista för dig som tänkt köpa nya vitvaror

- Välj en apparat av rätt typ och storlek utgående från dina behov.
Kontrollera beroende på apparat
 - tvätt-/diskeffekten
 - centrifugeringen
 - torkeffekten
 - kapaciteten
 - volymen
 - kyleffekten och -tekniken
 - uppvärmningseffekten
 - belysningseffekten
- Ta reda på apparatens energieffektivitetsklass, elförbrukning och prestanda.
- Anteckna måtten på den plats där apparaten ska stå (djup x höjd x bredd).
- Kontrollera avståndet till el-, vatten- och avloppsanslutning där hemma och jämför med apparatens anslutningsladdar och slangar.
- Kontrollera att elen räcker till (säkringsstorlek och belastning).
- Ordna så att apparaten kan placeras på rätt sätt.
- Studera apparaternas energi- och vattensparande egenskaper och program.
- Hör dig för om möjligheterna till reparation och service.
- Kom överens med försäljaren om att den gamla apparaten skrotas på rätt sätt.

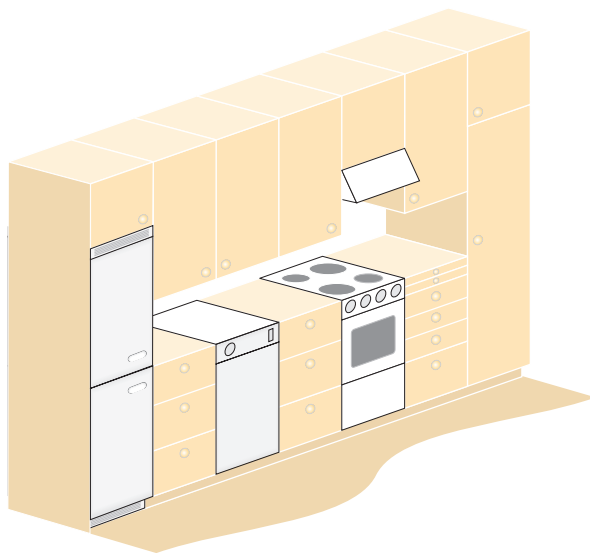
Placera ut vitvarorna på en planritning över ditt kök, där du också märkt ut vattenanslutningen och avloppet. Märk också ut eluttagen och deras höjd. På Motivas webbplats www.motiva.fi finns mallar som du kan printa ut för att underlätta köksplaneringen.

Rätt apparat på rätt plats

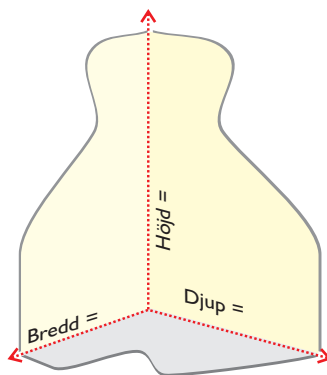
Inte ens marknadens bästa apparat kan garantera ett optimalt slutresultat eller energieffektivitet. Den faktiska energiförbrukningen beror alltid på användningsförhållandena och användningsvanorna.

Tänk efter hur stor apparat du behöver. Att till exempel hela tiden köra halvfylla tvättmaskiner är slöseri med både energi och vatten. En sakkunnig försäljare kan berätta om apparaternas tekniska egenskaper och om faktorer som påverkar energiförbrukningen.

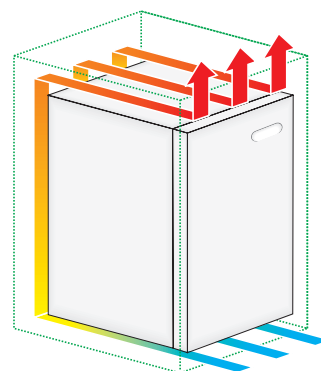

Placera inte kylan eller frysen bredvid värmealstrande apparater såsom ugn, diskmaskin eller värmeelement. Lämna tillräckligt med utrymme för luftcirkulation runt om apparaten.

Din nya hushållsapparat fungerar energieffektivt och på önskat sätt om du följer tillverkarens installations-, drifts- och underhålls-anvisningar. Redan för driftsäkerhetens skull bör du läsa bruksanvisningen innan du tar i bruk apparaten. Överlåt vid behov monteringen åt en yrkesman.

Kontrollera att hushållsapparaten får plats där du tänkt placera den. Mät bredd, höjd och djup på den tänkta platsen. Mät avståndet till el-, vatten- och avloppsanslutning. Kontrollera säkringsstorleken.

För att en apparat ska fungera rätt och energieffektivt måste luften kunna cirkulera fritt omkring den. Följ alltid tillverkarens rekommendationer.

Råd som sparar pengar

Foto: Arbetsseffektivitetsföreningen

Att välja A-klassade apparater är ett enkelt sätt att spara energi och minska hushållets elräkning. Gamla hushållsapparater kan förbruka dubbelt så mycket el som nya energieffektiva och miljövänliga modeller.

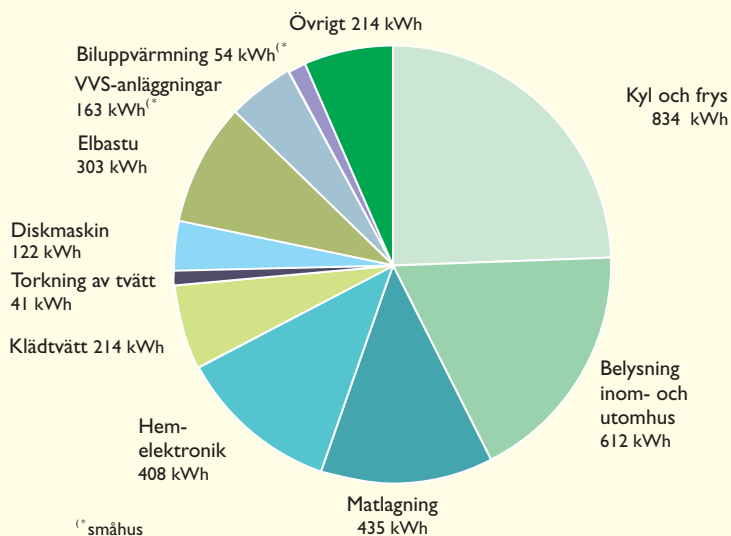
Kylen och frysen är i gång dygnet runt, och därför finns de största sparmöjligheterna här. Kontrollera hur mycket din gamla kyl eller frys förbrukar, till exempel med hjälp av en förbrukningsmätare som du kan låna på energibolaget.

Om luften inte kan cirkulera runt kylen eller frysen kan elförbrukningen i värsta fall tredubblas.

Maskinell torkning av tvätten förbrukar mer energi än tvättprogrammet. Effektiv centrifugering (minst 1 000 rpm) förkortar torktumlingen och minskar energiförbrukningen. Torktiden förlängs om torktummlaren står i ett trångt badrum med dålig ventilation.

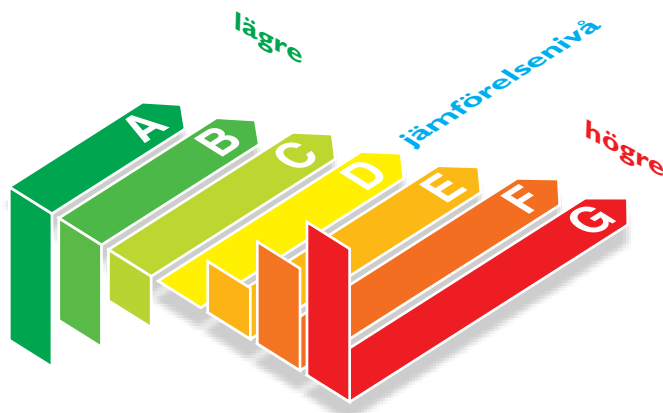
Använd tvätt- och diskmaskinernas snabbprogram. Lätt smutsad tvätt eller disk blir ren redan med ett kort program i låg temperatur. Du spar upp till 50 % el.

Så här fördelar sig elförbrukningen i hemmet (i medeltal 3400 kWh/å)

Kylförvaringen av mat förbrukar mest el. Håll kostnaderna i styr genom att placera och använda kylen och frysen rätt.

Energi-ABC från A till G

Energimärkningen är ett enhetligt system som grundar sig på EU-direktiv. Energieffektivitetsklassen (A–G) bestäms enligt ett index för respektive apparatgrupp. På energimärket uppger tillverkaren inte bara energieffektivitetsklassen utan också apparatens årliga elförbrukning i testförhållanden.

En apparats energieffektivitetsklass anges med en bokstav mellan A och G. A-klassade apparater är bäst och märkta med en grön pil.

Kylarnas och frysarnas energieffektivitet har förbättrats så mycket att deras energieffektivitetsklass anges med A+ och A++. Redan nu finns det kylar och frysar som förbrukar betydligt mindre än vad som krävs för klass A.

Ju mindre el en apparat förbrukar, desto lägre är driftskostnaderna. När du köper en apparat bör du tänka på att driftskostnaderna nästan alltid är högre än inköpspriset.

Också diskmaskinernas disk- och torkeffekt samt tvättmaskinernas tvätt- och centrifugerings-effekt betygsätts på en skala från A till G (bra – dålig). De här egenskaperna gör det lättare att välja den apparat som bäst motsvarar dina behov.

Fler märkningar på väg

För att göra det lättare att välja energieffektiva apparater håller man inom EU på att utarbeta nya direktiv, märkningar och avtal. Dessutom ska byggnader småningom förses med ett intyg över energieffektiviteten enligt samma modell som den välbekanta energimärkningen.

Sparlänkar på Internet

På nätet hittar du mer information om energimärkning och om hushållsapparaters energiförbrukning.

www.motiva.fi

Motiva Mycket information om energisparande. Databas över A-klassade hushållsapparater.

www.tts.fi

Arbets effektivitetsföreningen Forskningsrön om användning av hushållsapparater och om deras energiförbrukning.

www.tukes.fi

Säkerhetsteknikcentralen TUKES Övervakar att hushållsapparaternas energimärkning är klart synlig och korrekt.

www.kuluttajavirasto.fi

Konsumentverket Konsumentverkets webbsida Eko-ostaja berättar om produkter som belastar miljön så litet som möjligt vid tillverkning, användning och skrotning.

www.marttaliitto.fi

Finska marthaförbundet Praktiska råd om hemvård samt skötsel och användning av hushållsapparater.

www.ekoenergia.info

Finlands naturskyddsförbund Information om el som producerats med förnybara energikällor, om kriterier för grön energi samt om energibolag som säljer el som är märkt med Sälen.

Utnyttja hemelektroniken rätt

Foto: Meridian X

Hemelektronikutrustning, t.ex. TV och dator, har i motsats till hushållsapparater ingen standardiserad energimärkning.

Den ökade användningen av hemelektronik och apparaternas standby-funktioner höjer hushållens elräkningar. Du avgör själv

om du vill betala vad det kostar att ha apparater påkopplade i onödan.

Största delen av den el som hemelektroniken förbrukar går åt till standby-funktionen. Vettiga användningsvanor spar el. Stäng därför av strömmen efter användningen.

Det finns datorutrustning med energisparande egenskaper. Genom att välja en apparat som är Energy Star- eller TCO-märkt försäkras du dig om att den har strömsparande automatik. Bruksanvisningarna och försäljaren kan ge information om strömsnål utrustning.

Foto: Motiva

Genom att välja energieffektiva apparater och använda dem vettigt kan du minska din elräkning. Samtidigt minskar du elproduktionens miljökonsekvenser och reducerar koldioxidutsläppen i atmosfären.

Mer ljus med mindre eleffekt. Om du byter ut en 60 watts glödlampa mot en ljuseffektivare 20 watts lågenergilampa minskar armaturens elförbrukning med

60 %. Lågenergilampor har också hög livslängd – upp till 15 gånger högre än glödlampor.

Renare med grön energi. El som producerats med förnybara energikällor, till exempel trä och vind, är att rekommendera med tanke på miljön, atmosfären och framtiden. El som saluförs under Finlands naturskyddsförbunds märke *Sälen rekommenderar grön energi* uppfyller de detaljerade kriterier som ställs på grön energi.

Genom att köpa el som märkts med Sälen främjar du både en hållbar användning av förnybara energikällor och inhemska energiproduktionssätt.

Ditt val har betydelse

Energi- och miljömärkena hjälper dig att välja energieffektiva apparater. Samtidigt signalerar du till handeln, tillverkarna och elproducenterna att det är nödvändigt att ta hänsyn till energieffektiviteten och miljön.

Grunderna för EU:s miljömärkningssystem godkänns av miljömärkningskommittén och fastställs av Europeiska kommissionen. I Finland handhas märkningen av SFS-Miljömärkning.

Det nordiska miljömärket är frivilligt och opartiskt. Det hjälper kunderna att välja produkter som belastar miljön mindre. I Finland beviljas rätten att använda märket av SFS-Miljömärkning.

Energimärkningen är ett enhetligt system som används i EU-länderna. Uppgifterna bygger på resultat som tillverkarna uppmätt enligt en bestämd standard. I Finland övervakar Säkerhetsteknikcentralen TUKES att energimärkningen är klart synlig och korrekt.

Kraven i fråga om grön energi gäller anläggande och drift av kraftverk, anskaffning och transport av bränslen, utsläpp samt andra miljökonsekvenser i samband med verksamheten. Finlands naturskyddsförbund övervakar produktionen och försäljningen av grön energi.

Energy Star är ett internationellt system som ställer upp normer för apparaters energiförbrukning.

TCO är ett kvalitets- och miljömärke för datorutrustning. Märkningen har införts av Tjänstemännens Centralorganisation i Sverige.

Motiva